

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

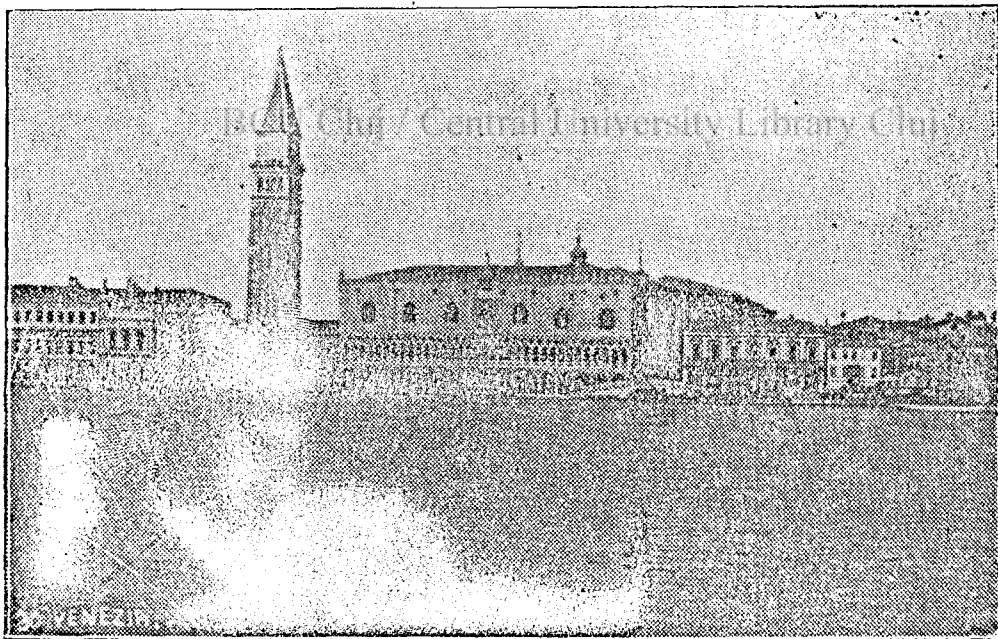
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
CLUJ

 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Egység a velencei megbeszéléseken.

Azóta, hogy Hitler Németországot az önálló elhatározások és cselekedetek útjára terelte, a külpolitikának jóformán minden eseménye a németek bekerítését és lenyugozását célozza. Ennek a törekvésnek jegyében folyt le az angolok, olaszok s franciák tanácskozása Stresa olasz városban s ezzel a céllal kötötték meg, illetve újították föl háborúelőtti szövetségüket a franciák az oroszokkal.

A viszonyok nagyot változtak a békekötések óta elmúlt évek során. Megszűnt az a helyzet, hogy a legyőzött kisebb országok: Ausztria, Magyarország és Bulgária pártfogó nélkül álltak és ki voltak szolgáltatva ellenfeleik kényének és kedvének. Az utóbbi évek fejleményei ezeknek a lefegyverzett államoknak megszerezték Olaszország támogatását s az olaszok és franciák megegyezésén át, az

A velencei Szent Márk-tér a tenger felől.

A megkötött egyezség alapján most a legkényesebb kérdés megoldására indultak kísérletek. Régen bebizonyosodott dolog ugyanis, hogy Európa békéjét s a békétől függő gazdasági rendjét nem lehet mindaddig megteremteni, amíg a Duna-menti országok között fönálló ellentéteket és bizalmatlanságot el nem szüntetnek. A haragos szomszédok nemesak egymás életét nehezítik és keserítik meg, hanem közeli, távoli kapcsolataikat is állandó izgalomban tartják.

olaszok közvetítése révén ma már a franciák sem állanak teljes merevséggel ellen a legyőzött kisebb országok érvényesülésének. Nagy tanácskozás készül tehát Rómában, amelyre az összes érdekelt felek a megegyezés komoly szándékával akarnak összegyűlni.

A döntő nagy tanácskozást természetesen előkészítő megbeszélések előzik meg. Ilyen megbeszélés folyt le közelebbről Olaszország egyik legszebb és legnevezetesebb városában: Velencében. A megbeszéléseken Olaszország, Ma-

gyarország és Ausztria külpolitikájának irányító tényezői vettek részt. A többnapos tanácskozások eredményeiről kevés hír szivárgott ki. Való azonban, hogy ott olyan megállapodásokat kötöttek, amelyeknek alapján Magyarország is megjelenhetik a római összejöveteleken, amelyen a Duna-menti országok egymásközi viszonyának alakulását meg akarják szabni. Ez általános jellemzésen kívül csak annyi került nyilvánosságra a velencei megbeszélések eredményeiből, hogy Magyarországot nem fogják arra kényszeríteni, hogy Németország és Lengyelország ellen állást foglal-

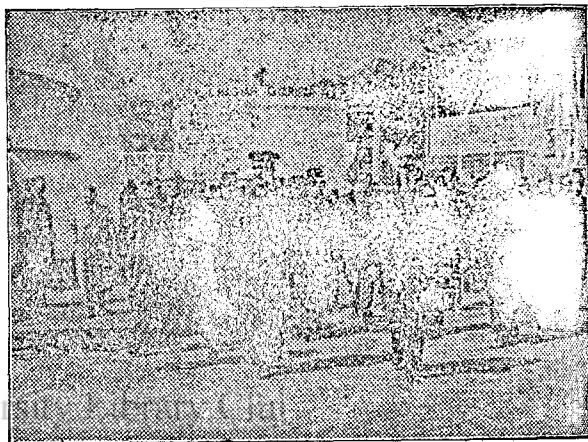
jon, továbbá nem kötelezik olyan határozat elfogadására, amely a kisantant államaiban élő magyarság sorsát hátrányosan érintené.

Amint ezekből látszik, Velencében nagy érdekekről esett szó, nem csoda, ha a világsajtó tovább is nagy érdeklődéssel tárgyalja a három ország megegyezésének várható következményeit. Bizonyos, hogy a Duna-menti helyzet rendezését célzó nagy összejövetelekre Olaszország, Magyarország és Ausztria egyéges megállapodások erejével fognak föl-vonulni.

A budapesti Nemzetközi Vásár megnyitása.

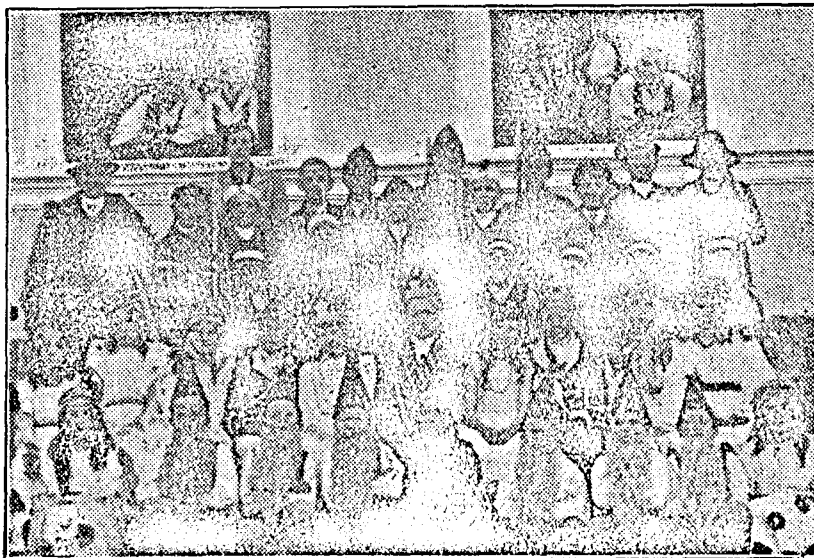
A budapesti Nemzetközi Vásárt a magyar államfő, Horthy Miklós Magyarország kormányzója, politikai és társadalmi kitünőségek jelenlétében nyitotta meg. A megnyitás után a kormányzó kíséretével megtekintette a hatalmas kiállítási csarnokot. A Nemzetközi Vásár látogatóinak a száma napról-napra emelkedik. Külföldről különvonatok viszik a vendégeket Budapestre.

A Nemzetközi Vásáron nemcsak a magyar ipar legkiválóbb termékeit láthatjuk, hanem nagyon sok külföldi kiállító cég is szerepel külön épületben. Érdekessége a vásárnak, hogy nagyon sok népipari termék és népművészeti munka van a kiállított tárgyak között. Képünkön a magyar államfőt látjuk, tőle jobbra Bornemissza kereskedelemügyi miniszter, balra pedig Dr. Éber Antal a Vásár elnöke haladnak.

A magyar kormányzó a nemzetközi vásáron.

Műkedvelői előadás Damieni-ben.

A Damieni-i katolikus leányegyesület Vargha Lenke vezetésével jól sikerült előadást rendezett. Közreműködött az előadás rendezésében Vargha Lenke édesatyja, Vargha Sándor kántor-tanító.

Az iskolás gyermekek előadták Makkai Sándornak „Gyöngyvirág” című mesejátékát. A szereplők kitűnően alakították szerepeiket. Képünk a szereplőket mutatja be.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor.
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Külföld

Örömműnep Angliában. Huszonöt évvel ezelőtt lépett trónjára V. György angol király s ezt az évfordulót fényes ünnepségek között ülte meg a hatalmas angol birodalom. Milliónyi tömegek vonultak fel Londonba a világ minden részéből, hogy kivegyék részüket az ünneplésből s bemutassák hódolatukat a legalkotmányosabb és igazán nemzeti uralkodónak. Minden külső fénynél jelentősebb azonban ez az országos mozgalom, amely a király kivánságára a trónörökös vezetésével a fiatalág életpályájának biztosítására indult, mert ez nemcsak a fiatalok, hanem a birodalom jövődjét is biztosítja. Boldog Anglia, hogy ilyen bensőséggel és ilyen eredményesen tudja kimutatni ragaszkodását a birodalom egységét képviselő államfő iránt!

Orosz-francia szerződés. Hosszas tárgyalások után sikerült a nehézségeket áthidalni s végre aláírták az orosz-francia kölcsönös segélynyújtási szerződést. A szerződés lényege az, hogy a két ország bármelyiküket ért támadással szemben fegyveres segítséget nyújt a másiknak. Alig lehet kétséges, hogy a szerződés védekezés Németországgal szemben, bár a francia kormány határozottan kijelentette, hogy a szerződés nem áll ellentétben az

európai béke biztosítására kötött locarnói szerződéssel.

Ennek ellenére a szerződés megkötése nem tett jó hatást a világban, sőt magában Franciaországban sem, ahol sokan a meglevő amugy is nagy háborus feszültség fokozásától tartanak.

Anglia a békéért. A német tengeralattjárók építésének bejelentéséből származott izgalom lecsillapodása után az angol kormány úgy határozott, hogy mégis meghívja Németországot a tengeri haderők korlátozásáról tárgyaló londoni nemzetközi tanácskozásokra. Az angol kormányt ennél a böles elhatározásánál a béke komoly szeretete vezette, annak az elgondolásnak alapján, hogy Németország szintén részese a locarnói szerződésnek, a tengeri leszerelés kérdése pedig szintén része a világbéke biztosításának, amire a locarnói szerződést annak idején kötötték.

Ez az angol elhatározás Németországban nagy megnyugvást okozott, de a már megindult erős fegyverkezési versengést aligha fogja megakasztani.

A velencei tanácskozás után. A római dunai tanácskozás előtt Velencében tartott olasz-magyar-osztrák tárgyalás véget ért. Megállapodásai nem kerültek nyilvánosságra, csak az a hivatalos hiradás, hogy a három állam között teljes az egyetértés s hogy így Rómában egységes álláspontot fognak képviselni.

Hir szerint Olaszország 110-120 ezer főnyi rendes hadseregét akar biztosítani Magyarország részére s meg akarja adni a békes revízió követelésének jogát, valamint a magyar kisebbség helyzetének rendezését is.

Különben a hét folyamán Titulescu és Benes cseh külügyminiszter szintén ellátogatnak Rómába, bizonyosan a juniusi tárgyalások miatt.

A szerb választások. A kormánypart kétharmad többséget kapott a lefolyt választásokon tehát az egyharmadnyi ellenzéknek igen erősnek lehet tekinteni a nagy nyomás után. Horvátországban az ellenzék általában győzött s így éles vitákat lehet várni a megújuló parlamenti életben.

A magyar országgyűlés megkezdte munkáját a költségvetés tárgyalásával. A költségvetés már mutatja a reformmunkát telepítésre 10 millió pengőt (kb. 280 millió lej) vettek fel benne s ez az összeg évente emelkedni fog 20 millió pengőig. A népválasztás emelésére, munkát adó beruházásokra, utépítésre, a vasutak javítására és mezőgazdasági célokra szintén nagy összeget vettek fel.

Ujabb nyugtalanság Afrikában. Olaszország megint csapatokat szállít az abesszin határrejt teljes három hadtestet. A szállítás oka állítólagos abesszin megfőgősítés. Ugy látszik, mégis csak háboru lesz Afrikában.

Több mint 6000 orvos igazolt a Togat kiváló fájdalomcsillapító és gyógyító hatását, csuszos, köszvényes- és ideg-fájdalmaknál. Hírhíres betegségeknel is régóta betartak a Togat-tabletták. A hatás közvetlenül mutatkozik. A Togat teljesen ártalmatlan és nem káros ki káros hatást sem a gyomor- sem a vesékre vagy más szervekre.

Belpolitikai hírek

Nagyjelentőségű minisztertanács volt. A parlamenti ülés szak bezárása után szükségesnek mutatkozott, hogy a kormány minisztertanácsán foglalkozzék bizonyos ügyek elintézésének kérdésével. A nagyfontosságú minisztertanács előírta a különböző minisztériumok teendőit és utasította a szakminisztereket, hogy a hozzájuk tartozó függő ügyekben sürgősen intézkedjenek. Ilyen ügyek például az agrárreform függő kérdései. A földművelésügyi minisztérium sürgetni fogja az agrárügyek befejezését. Intézkedni fognak az utak javításának ügyében. Külön bizottság fog általános gazdasági tervet készíteni. Az egészségügyi minisztérium a megyéktől és a községektől átvett kórházakat fogja újjászervezni.

Sor kerül az állampolgársági ügyek rendezésére! A Magyar Párt megbízásából *Willer József* és br. *Szentkereszthy Béla* magyar képviselők közbenjártak az igazságügyi minisztériumnál, hogy az állampolgárság rendezésére vonatkozó kérvények beadására tüzzenek ki újabb határidőt. A közbenjárásnak már mutatkozik is eredménye. Az igazságügyi miniszter elrendelte, hogy a minisztériumban levő 32 ezer kérvény elintézéséhez azonnal fogjanak hozzá. A kérvények legnagyobb része Erdélyből származik. Hír szerint a régi kérvények elintézése után az elintézetlen állampolgárságok sorba kerül sorra.

Dumitrescu tábornok ügyében elhangzottak a vádbeszédtek. A több hét óta tartó Dumitrescu-perben a bizonyítási

**JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZÍTENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre!
Gyártja **EGGER & Co. R-T.** Vegyészeti gyár **CLUJ.**

Ugyanott kapható a „**Sajtkészítés Kézikönyve**”
15 lei előzetes beküldése ellenében.

eljárást befejezték és a hadbíró-sági ügyész megtartotta vádbeszédét. A főügyész kifejtette, hogy Dumitrescu tábornok alantasait szabálytalanságok elkövetésére utasította. A bűncselekmények szerzője tehát Dumitrescu tábornok volt. A vádiratban az ügyész előadta, hogy Dumitrescu tábornok vagyona olyan mértékben nőtt, mint amilyen mértékben a csendőrségtől eltűntek a milliók. Ezekre a vádakra hivatkozva az ügyész példás büntetést kért.

Rendezni fogják az elbocsátott tisztviselők nyugdíját. A Magyar Párt parlamenti csoportja a nyelvvizsga miatt elbocsátott magyar tisztviselők érdekében mozgalmat indított. A miniszterelnök ígéretet tett, hogy a kormány törvényjavaslatot terjeszt elő a jelenleg érvényben levő nyugdíjtörvény módosítására vonatkozólag. A kérdést olyanformán fogják rendezni, hogy az elbocsátott tisztviselők a nyugdíj-korhatár előtt is megkaphassák nyugdíjaikat.

Kormányt akarnak buktatni a nemzeti parasztpártiak. A nemzeti parasztpárt Románia nagyobb központjaiban népgyűléseket rendezett. A népgyűléseken nagy hangon hirdetik, hogy a liberális kormánynak mennie kell. Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a kormány

helyzete nem ingott meg. Sőt mint mai lapunkban közöljük, a kormány hosszabb időre terjedő munkaprogramot dolgozott ki.

Vizsgálják a Boila-ügyet. Közöltük lapunkban, hogy a Skoda-üggyel kapcsolatban Maniu sógorát, Boila egyetemi tanárt megvádolták azzal, hogy vagyonát a Skoda-üggyel kapcsolatos tevékenységével szerezte. Ugyancsak vád alá helyezték Gheorgescu ezredest is. Az ügyben a Semmitőszék kiküldöttje Stanescu vizsgálóbíró Erdélybe utazott, hogy tájékozódjék a Boila ellen emelt vádokról.

A fehér és fekete ember szerelme. Hogyan szeretnek és házasodnak az emberek az északi sarktól az egyenlítőig? Erről rendkívül érdekes cikket *Tolnai Világlapja* új száma közöl; amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesobbnél érdekesebb cikket, pompás folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Minden községben adják elő a műkedvelők a
„DÜSGAZDAG”

cimű bibliai szindarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szerzhető meg.

Hírek

Nagy fénytel ünnepelték meg a május 10-iki nemzeti ünnepet. A május 10-iki román nemzeti ünnepet a szokottnál is nagyobb fénytel ünnepelték meg. Felvonulások, gyűlések és istentiszteletek keretében emlékeztek meg a nap jelentőségéről. Május 10-én nem jelent meg a szokásos közkegyelmi rendelet, hír szerint június 8-án, Károly király trónralépésének ötödik évfordulója alkalmával, fogják a közkegyelmi rendeletet kihirdetni.

Nagy károkat okozott a május elejei fagy. Lapunk előző számának „Tanuld meg” rovatában jeleztük, hogy minden valószínűség szerint május hó nap folyamán többször fognak káros éjjeli fagyok fellépni. Sajnos, lapunk megjelenése és szétküldése idején jóslatunk már be is teljesedett. Erdély nagyrészen, különösen pedig a hidegebb vidékeken károkat okozó fagyok voltak. A fagy különösen a szőlőkben tett nagy kárt. Arad, Oradea és Carei környékén a szőlőket csaknem teljesen tönkretette a fagy, úgy, hogy ebben az évben nem lesz termés. Az erdélyi szőlőterületeken, ahol még a szőlő fejlődése nem volt annyira előrehaladott, a fagy kisebb károkat okozott.

Magyar katolikus panasz. Az Országos Magyar Párt Timişoara-i tagozata gyűlést tartott. A gyűlésen fájdalmas dolgok derültek ki a bánági magyar katolikus helyzetével kapcsolatban. Kiderült, hogy bár több, mint egyharmada magyar a bánági katolikusoknak, Pacha Agoston püspök aránytalanul kedvez a sváb ka-

tholikusoknak. A magyar katolikusok elhatározták, hogy ebben a sérelmes kérdésben egységesen és erélyesen állást foglalnak, hogy érdekeiket megvédhessék. Pacha püspök magatartását az Országos Magyar Párt több tagozata bírálata tárgyává tette. A tagozatok állást foglaltak Pacha püspöknek az utóbbi időben tanúsított magyarellenes magatartásával szemben. Megállapították, hogy a püspökségen a magyar katolikusokat elnyomott kisebbségnek tekintik és mindenben a németeket pártolják.

Itt az autó-bélyeg! Az állami adóhivatalok felhívták az autótulajdonosokat, hogy váltsák ki a pénzügyigazgatóságoknál az autódó kifizetésének igazolására szolgáló bélyeget. A bélyeget, úgy kell felragasztani az autókra, hogy az ellenőrző hatóságok könnyen megláthassák. Azokat, akik nem váltják ki a bélyegeket, az autó adójának háromszorosára büntetik meg.

Megkezdette működését az árelenőrző bizottság. Közöltük lapunkban, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendeleteire a közszükségleti cikkek árait maximálni fogják. A maximálás megtörtént és azoknak ellenőrzésére mindenütt bizottságok alakultak. Ezek a bizottságok különösen arra vigyáznak, hogy a nagykereskedő és a kiskereskedő által megszabott árak között ne legyen nagy különbség. Ma nyanyis az a helyzet, hogy a kétféle ár között gyakran 100 százalékos különbség van, vagyis a kiskereskedő kétszer olyan drágán árulja a közszükségleti cikkeket, mint ahogy a nagykereskedőtől kapja.

Makacs fejfájásnál és migráinnél használjon Beretvás-pasztyillát. Beretvás-pasztyilla a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja.

Jelentős bírósági ítélet. A közigazgatási perekben ítélő Timişoara-i revíziós bizottság érdekes döntést hozott egy nyelvvizsgán elbuktatott jegyző érdekében. Krutsch Adám Batorlac-i aljegyzőt a múlt évben megtartott román nyelvvizsgán elbukatták. A községi előjáróság ezért elbocsátotta állásából. Az elbocsátott jegyző bebizonyította a revíziós bizottság előtt, hogy 1924-ben szabályszerűen letette a nyelvvizsgát. A bíróság ennek az alapján kimondotta, hogy mivel Krutsch Adám aljegyző egyszer sikeresen letette a nyelvvizsgát, másodszor nem lett volna szabad nyelvvizsgára utalni. Ezen az alapon elrendelte a revíziós bizottság, hogy az elbocsátott aljegyzőt azonnal helyezték vissza állásába. Ez a bírósági döntés azért nagyjelentőségű, mert ilyen ügyben ez az első általános érdeklő ítélet. Valószínű, hogy ezen az alapon a pereknek egész sorozata fog megindulni az állam ellen és amint ez a döntés bizonyítja, a teljes siker reményében.

Megnyílt a Bucureşti-i egyetem. Közöltük lapunkban, hogy a Bucureşti-i egyetem diákjai nagy tüntetést rendeztek. A tüntetések során különösen a zsidók szenvedtek sokat. A zavargások miatt a Bucureşti-i egyetem bezárta kapuit és a diákok nem látogathatták az előadásokat. Több heti szünet után az egyetemen az előadások ujbel megkezdődtek. A jelentések szerint aránylag nyugodt hangulat van a diákok között.

Tömegszerencsétlenség történt a Lac-i kempnál. Arad közelében Lac-on borzalmas szerencsétlenség történt. A Maroson husz földmives és asszony akart átkelni. A túlterhelt kompot a megáradt folyó felfordította és a sebesen rohanó áradat elragadta. A segítségül siető emberek nyolc fuldoklót kimentettek a Marosból. Tizenkét ember a Marosba fulladt. A Marosba fulladt szerencsétlen emberek közül csak egyiknek találták meg eddig a holttestét.

Budapestre látogat a kenti herceg. György, kenti herceg feleségével, Marina görög hercegnővel június hónapban hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. A herceg és felesége József főherceg vendégei lesznek.

Megszűnt a sztrájk a Buhuși posztógyárban. A Buhuși posztógyárban, mint lapunkban is közöltük, hetek óta szünetel a munka. Hosszas tárgyalások után a munkások abbahagyták a sztrájkot és a gyárban újból megkezdődött a munka.

Megváltozott a vonatok menetrendje. Május 15-én életbelépett a vonatok nyári menetrendje. Az új menetrend lényeges változtatásokkal igyekszik megkönnyíteni az utazó közönség helyzetét. A vasutigazgatóság megrövidítette több gyorsvonat menetidejét. Száz új motoros vonatot állítottak be, hogy az autóbusszokkal a vonat felvessze a versenyt. Több fürdővonatot is indítanak nyáron.

Tűz volt Tasnad-on. Tasnad közelében Neumann Mihály udvarán meggyult egy zsuppal fedett ház teteje. A tüzet nagyon könnyen lehetett eloltani, mert a helyi önkéntes tűzoltó egyesület megszűnt.

HOFHEAR—SCHRANTZ & CLAYTON—SHUTTLEWORT R. TÁRS.
Budapesti és Bécsi gazdasági gépgyárnak Erdélyrészi képviselője

SZIBERTH SÁNDOR

BISTRITSA, Strada Coșbuc G5. No. 1.

ajánlja fenti cég elsőrendű gyártmányait:

acél és fakeretű cséplőszekrények, cséplőkészletek, benzín, nyersolaj és szivattyú motorok, traktorok löherező gépek, vetőgépek, lógereblye, kaszalógép, székavágó, répavágó malomberendezések és stb. a legutányosabb árakban. Megkeresésére szívesen szolgálunk árajánlattal.

Nagy járványok pusztítanak Treiscaune megyében. Treiscaune megye több községében súlyos gyermekjárványok pusztítanak. A torokgyík és vörheny mellett a gyermekbénulás betegsége is fellépett. Több községben annyira elhatalmasodott a járvány, hogy az élelmiszerek és árucikkek kivitelét megtiltották az illető falvakból.

Súlyos szerencsétlenség történt egy műkedvelői előadáson. A Mezőségen fekvő Zaul de Câmpie községben súlyos szerencsétlenséget okozott a töltött fegyver. Műkedvelői előadás közben az egyik szereplő fegyvert kellett, hogy használjon. A fegyvert Stan Joan csendőrőrmester adta kölcsön. Szünet közben a szereplő, akinek a fegyverrel kellett volna fellépnie, a fegyverrel babrált. Minthogy az őrmester a töltéseket nem vette ki a fegyverből, a fegyver elsült és a golyó a nézőközönség sorában borzalmas pusztítást végzett. A golyó egy embert megölt és többet súlyosan megsebesített. A csendőrőrmester, amikor látta, hogy gondatlanságával milyen nagy szerencsétlenséget okozott, idegrohamot kapott és öngyilkosságot akart követni.

Megértő hang. A székely fővárosban tartott tanügyi értekezleten, amelyiken Anghelescu miniszter is résztvett, érdekes felszólalás hangzott el.

A szenvedélyes és tulzó román szellemű felszólalások után Diamandi, Regát-i tanár a következő emelkedett szellemről tanuskadó szavakat mondotta:

— Évszázadokon keresztül élték Erdélyben románok, — mondta —, akiket az akkori magyar uralom nem tudott beolvasztani. Ne higyük hát mi sem, hogy egy kulturáltabb, kisebbségi sorsba került nemzetet erőszakkal át tudunk idomítani. A tanügyi téren mutatkozó tulzot szigorral csak azt érzük el, hogy a kisebbségi diákok fokozottabb erővel látnak a munkához és tudásban sokkal gazdagabban hagyják el az iskolát, mint a mi fiaink. A kisebbségek nem ellenségeink nekünk és nem az ő hibájuk, ha a versenyben nem maradnak és nem is akarnak alulmaradni. Nekünk nem szabad hatalmi eszközökkel meggátolnunk az itt élő kisebbségek boldogulását.

A megértő hangokat adó tanár beszédét a kongresszus szenvedélyes közbeszólásokkal zavarta.

Autót gázolt a vonat. A Sarmas-i vasuti átjárónál súlyos szerencsétlenség történt. Cluj-i marhakereskedők vásárról igyekeztek hazafelé. A személyvonat éppen akkor érkezett oda, mikor a vásáros kereskedők autója a vasuti pályán haladt át. A vonat az autót elütötte és pozdorjává zúzta. Az autóban ülők válságos állapotban kerültek kórházba.

Gyermek-nyaraltatás a turdai Bányafürdőben.

A turdai sós gyógyfürdő a várostól negyedóra járásra fenyvesekkel és dus növényzettel körül övezett, teljesen portmentes völgyben fekszik s előkelő orvosi szakvélemények szerint a sóspárás ózondus levegő és a sóforrások vegyi összetétele folytán gyógyhatása elvitázhatatlan. Különösen a gyermekek fejlődésére van rendkívül kedvező hatással, ezért a turdai Szociális Misszió évekkal ezelőtt a fürdőt környező fenyves aljában egy *Gyermek-Nyaraló telepet* létesített.

Itt a telepen a gyermekek gondos felügyelet, orvosi ellenőrzés mellett és hozzáértő pedagógus által vezetett könnyű foglalkoztató szórakozással töltik a nyarat a fenyvesben, a fürdőn és környékén körülbelül a következő napi programmal:

8 órakor reggeli séta a fenyvesben, 10 órakor közös étkezés a városból nappalra kijáró gyermekekkel, 1/2 11 óra tájban fürdő ruhában átmennek a fürdőbe, hol részint a sós tóban fürödve, részint a homokban játszva, tornászva töltenek a

gyermekek, pár órát az ebédig, mely után — ha az idő alkalmas — alvás a fenyvesben. Utána torna, játék, ének, tánc és kisebb kirándulás vagy egyéb lelket, testet üdítő szórakozás. Közben uzsonna, 1/2 7 órakor a városi gyermekek haza mennek, 1/2 8 órakor vacsora a benn lakóknak, 1/2 9-kor lefekvés.

Az ellátási díj bentlakó gyermekekért heti — — — 250 L. a városból csak nappali nyaralásra kijáró gyermekekért

heti — — — — — 100. L. kedvezményes — — — 80 L.

A gyermekek nyaralási ideje tart június 15—szept. 1-ig.

A gyermekek nyaralását megelőzően május 15-től június 15-ig, valamint egész szept. hónapban a Nyaraló a felnőtteknek is rendelkezésére áll (lakás és napi 4-szeri étkezéssel) napi 50 lej díj mellett.

Felvilágosításokat ad: *Albert Arthurné*, titkár. Turda, Piața Mihai Viteazul 31.

Szerencsétlenség favágás közben. Császár Ignác Ajnad-i gazda fát vágott. Közben egy lezuhanó fa ágai elütötték. Súlyos sebeivel kórházban ápolják.

Halálosvégü ivás. Mihály János Capalnița-i lakos eladott egy szekér sásfát. Amíg a pénze tartott, koresmáról koresmára járt és állandóan ivott. Végül is szeszmérgezésben meghalt. A lovak a Hargitán átvezető úton szekereit az árokba fordították. Ott kapták meg holtan a szerencsétlen embert.

Anghelescu letépte a kétnyelvű feliratot. A székelyföldi körutja alkalmával Anghelescu községi oktatásügyi miniszter Mercurea Niraj község állami iskolájába is ellátogatott. Az iskola ajtaján kétnyelvű felirat figyelmeztette a látogatókat arra, hogy tanítás közben nem szabad a tanterembe idegeneknek belépni. Anghelescu a két nyelvű feliratot sajátkezűleg letépte az ajtóról.

Repülőgép szerencsétlenség történt București-ben. A București-i katonai repülőtéren két repülőgép összeütközött. Az egyik gépben levő tiszt ejtőernyővel kiugrott, a másik azonban a repülőgéppel együtt lezuhant és meghalt.

Halálos szerencsétlenség. Kornics Sándor gazdálkodó lovas szekérrel igyekezett Salontára. A rossz dülőuton az egyik ló megbotlott és a szekér hirtelen megállott. Kornics Sándor kiesett a szekérből, az árokba zuhant és azonnal meghalt.

Intimitások a rádió bemondásáról. A rádió bemondóiról pompás képekkel illusztrált cikk közöl a *Délbáb* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és remek tartalommal jelent meg. Színházi beszámolókat, gazdag filmrovatot, teljes kis regényt, nagyszerű rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, rendkívül érdekes wekend-rovatot, riportokat, cikkeket és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képalbumban.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Új könyvek.

A Dávid Ferenc Egylet története. Az unitárius egyháztársadalom szervezetének, a Dávid Ferenc Egyletnek a történetét írta meg fenti címmel Benczély Pál, az egylet fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából. A több, mint öt ivre terjedő kis könyv a Dávid Ferenc Egylet megalakulását mondja el attól a pillanattól kezdve, amidőn az először került megvalósítás elé, dr. Boros György jelenlegi püspök, akkor fiatal teológiai tanár ötlete és elhatározása alapján. A könyv fejezeteiben végig vonul az ötven év egész története, a kezdet lendülete, a munka erősödése és kiteljesülése, a vidék hamar jelentkező rokonszenve, a lelkes munka a falu és nép érdekében, aztán a nagy világégés, a háború lankasztó nyomása, majd a felírás és újjákezdés. Aztán elmondja az egyes körök történetét, a nőszövetség kialakulását, az ifjusági munkát a missziós hivatást s végül a Dávid Ferenc-Egylet alapszabályait, kiadványait és munkatársainak közreműködését ismerteti. A könyvecske ára husz lei s azt a Dávid Ferenc-Egylet vagy az unitárius iratterjesztő készséggel megküldi minden érdeklődőnek.

A gyümölcsfa ültetése, keze-
lése és ápolása. Irta: Fazekas
József, okl. gazda.

Ezen címen 70 oldal terje-
delmű, csinos kiállítású mű ke-
rült kezembe. — Bizalmatlanul
lapozgattam e könyvecskét, kü-
lönösen, mikor láttam, hogy ára
csak 20 lei. — Ugyan mit lehet
értéért adni akkor, mikor sok
tárgyas vaskos mű is tele van,
különösen gyakorlati hibákkal s
szöveg nézetekkel. Hogy lehet egy
kötetkre terjedő tanulmányból
olytán, ami a gyakorlati gyümölcs-

termelő részére okvetlen szüksé-
ges kiválogatni úgy, hogy a
szűk keret dacára semmi lényeg-
es ki ne maradjon!

Szerző mesterien oldotta meg
nehéz feladatát s elméleti és
gyakorlati nagy tudásról tanus-
kodó összeállításban, mindenki
által megérthető, egyszerű mo-
dorban megadta mindazt az uta-
sítást, amire egy gyümölcsfáját
szerető s azt ápolni akaró gaz-
dának szüksége van.

Tekintve a mű olcsóságát,
ezen művet, mely a gyakorlat-
ból a gyakorlatnak van írva,
mindenkinek melegen ajánlha-
tom. — Kapható a szerzőnél:
Zaláu, Str. A. Mureşanu 18.

Korponay Kornél.

Szelidobb hurokat penget Be-
nes. Benes csehszlovák külügy-
miniszter Pozsonyban előadást
tartott egy tudományos társa-
ság ülésén. Előadásában kifej-
tette, hogy a kisebbségeknek,
különösen pedig a magyarok-
nak meg kell adni azt a jogot,
hogy résztvegyenek az állami
életben, közigazgatásban és igaz-
ságszolgáltatásban.

Szerencsétlenül járt kirándu-
lók. Bécs közelében egy kirán-
duló társaság csónakkal haladt
a Dunán. A csónak felfordult és
a kirándulók közül haton a víz-
be fulladtak.

Nem szabad a vonat tetején
utazni! Halovány Miklós sza-
badságos katona a vonat tetején
utazott Oradea felé. Ciucea-nál
egy hid lefejezte. A szerencsét-
len katonát saját vigyázatlan-
sága ölte meg.

Ujabb földrengés volt Japán-
ban. A husvéti nagy földrengés
után Formoza szigetén újabb
földrengés pusztított. A földren-
gésnek sok halálos áldozata
van. Nagyon sok épület összo-
mlott.

Titokzatos toalettek. A legna-
gyobb párisi divatszalonokban
most készültek el a legszebb nyári
toalettek modelljei. A szalonok
egyelőre hét lakat alatt tartják
ezeket a titokzatos ruhaköltemé-
nyeket. Ezzel szemben a Párisi Di-
vát, a legnépszerűbb magyar di-
vatlap új száma, pompásabbnál
pompásabb párisi ruhák eredeti
rajzát közli, azonkívül mindenről
beszámol, ami a háziasszonyokat és
divatkölgyeket érdekli.

Levágta ujjait a tehén kötele.
Kerekes Lajosné a Cigi-i vasuti
őr felesége tehenét itatta az ud-
varon levő kutnál. A tehén kö-
tele ujjaira volt csavarva. Köz-
ben a tehén nagyot rántott a
nyakához erősített kötelen és a
vékony kötél a szerencsétlen
asszonynak két ujját levágta.
Sulyos sebeit orvos kötözte be.

A kisázsiai földrengés mér-
lege. Közöltük lapunkban, hogy
Kisázsiaiban nagy földrengés
volt. A földrengés szomorú ha-
tása most bontakozott ki a ma-
ga teljességében. Több mint ezer
ház omlott össze, ötszáz ember
meghalt, több ezren megsebesül-
tek.

Magyar vasutas szerencsésje.
Szabó Gyula Cluj-i vasuti mun-
kásnak három belföldi kölesön-
kötvénye volt. A most megtar-
tott sorsoláson a szegény mun-
kás ember három millió lejt
nyert. A pénzüsszeget a Banca
Naţionala július 15-én fogja ki-
fizetni.

A

Keleti Ujság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— A gazdasszony a család téli ételmezésére aszaljon gyümölcsöt és zöldséget, főzön izeket, csináljon tarhonyát! —

Az a tiz darab gyümölcsfa, amit a ház körül és a gazdasági udvarban elültettünk, bőségesen ellátja a családot nyers gyümölcs-csel és még mindig marad bőven aszalásra és izkészítésre is. Mennyivel megkönnyíti a gazdasszony gondját az a tudat, hogy a tavasszal, amikor már a bab, krumpli, káposzta és nyers gyümölcs fogytán van, előveheti a zsákból az aszalt gyümölcsöt és abból csinálhat izletes és tápláló ételt.

Az aszalással a nyers terményből vizet párologtatunk el és pedig annyi vizet, hogy a termény már többé meg ne romoljék vagyis se penészedésbe, se pedig erjedésbe ne essék.

Az aszalást az emberiség már a legrégebb idő óta ismeri, mire a természet tanította meg. Ha ugyanis valami okból a fán marad egy szilva, vagy körte, úgy az előbb ráncosodni kezd, később egészen megaszalódik, és még tavasszal is élvezhető. A melegebb éghajlatu országokban még ma is úgy szokták aszalni a fügét, szőlőt és a datolyát, nálunk azonban ez az aszalási mód nem válik be, mert a termények a napon igen sokáig aszalódnak, minek következtében könnyen megerjedhetnek. Nálunk a nap melegét egyes gyümölcsök előszáritására használhatjuk fel, amíg azok egy kissé megráncosodnak, azután aszalóba vagy kenyérsütő kemencébe kell helyezni a gyümölcsöt.

Az aszalókról nem szólok, mert annak építése és az abban történő aszalás túlhaladja a mi munka körünket. Céлом annak megmagyarázása, hogy a kisgazda háztáját hogyan lehet ellátni jól aszalt gyümölcsrel és zöldséggel. Erre a célra a kenyérsütő kemencének a sütés utáni melegét kell felhasználni.

Az almát az aszalásra elő kell készíteni. Meghámozzuk, a magházat kivágjuk és 8 cikkbe vágjuk. Ha van réz vagy bronz késünk, úgy azzal hámozzuk, mert az acél kés fekete nyomokat hagy a felvágott almán. A már felvágott almát nem szabad sokáig a levegőn

hagyni, mert megbarnul, hanem 1%-os sós vízbe tesszük (1 liter vízhez 1 kávé kanál só) ahol az a kemencébe való berakásig áll

A felszeletelt almát a sós vízből kiszedve, deszkából vagy fűz vesszőből készített cserényekre (lészára) rakjuk úgy, hogy azon az alma csak egy rétegben legyen. A cserényeket (lészákat) ezután a jól kisépert meleg kemencébe helyezük. Akkor van készen az aszalvány, amikor az alma szeletek még hajlékonyak, de bennük már nincsen nyers rész, amiről meggyőződhetünk, ha egy alma cikket széjjelszakítunk. Ekkor az aszalványt kivesszük a kemencéből és a levegőn kihűtjük. Pár órára ponyvára teregetjük az aszalványt, hogy jól megszikkadjon és csak azután tesszük ritka szövésű zsákba, amit száraz, szellős helyen tartunk, ahol évekig is megáll az aszalvány.

Az apró körtét meghámozva egészben szokták aszalni, a nagyobb fajtájukat négybe vágva előkészítik. Minden gyümölcs alkalmas az aszalásra és izletes téli eledelül szolgál.

A főzelékkfélék, kivált a gyökérneműeket, szintugy meglehet szárítani, aszalni, mint akár a gyümölcsöt. A zöldséget előbb meg kell tisztítani, mint rendes használatkor, azután olyan vízbe tesszük, amibe literenként 1 kávé kanálnyi sót tettünk. Ebben a vízben tűzhöz tesszük, és amint felforrt a víz, a zöldséget kivesszük, a vizet lecsepegtetjük róla és azután cserényekre téve a kemencében megaszaljuk. Használat előtt néhány órán vízbe tesszük az aszalt zöldséget, hogy földagadjon, azután épen úgy bánunk el vele, mint a friss zöldséggel.

A petrezselyem, murek és celler aszalása igen egyszerű. Meg kell tisztítani az aszalandó murkot és száraz ruhával jól megtöröljük, ezután zöldbavastagságra felszeleteljük és vékony zsinegre felfűzzük. A zsinéget gőzmentes helyen, de legjobb a sütő kemencébe megaszaljuk. Az ilyen módon eltett petrezselyem

lyem, murok celler megtartja finom ízét és szépen megáll éveken át.

A jól megérett paradicsomot ketté kell vágni, azután cserényekre rakva betesszük a sütő kemencébe. Huszonnégy óra múlva megvizsgáljuk, ha szükséges a kemencét gyenge tűzzel megegyszer befűtjük, a paradicsomot a cserényeken megforgatjuk és vissza tesszük a kemencébe. Így szép piros aszalványt kapunk, amit zacskóba téve, akkor használunk fel, amikor arra a legnagyobb szükség van.

Az érett gyümölcsök feldolgozásának egyik módja a különféle ízek készítése. A mi szempontunkból az általánosan ismert szilvaíz és a kevésbé használt alma-íz jön számításba. Németországban általános nérelmezési cikk az almaíz és óriási mennyiséget fogyasztanak belőle.

Az almát meghámozzuk, a magházat kivágjuk és az ilyen négy darabba vágott almát bedobjuk az üstbe vagy lábasba, amit folytonos keverés közben főzünk. Az almát olyan sűrűre kell főzni, amíg a megfőtt íz már alig képes mozogni. Ilyen állapotban, ha beleszűrjük a keverő kanalat, az nem dől el, vagy ha a keverő kanalat kiemeljük az ízből, arról az íz már nem esik le. Amikor az íz a kívánt sűrűségű, akkor azon forrón cserépfazékba vagy kis faedénybe öntjük. A tetejét kanállal elsimitjük és az edényt nyitva hagyjuk, amíg kihül, mert így egy bőrréteg képződik az íz tetején, ami a romlástól megvédi az alatta levő ízet. Így elkészítve az alma-íz száraz hűvös helyen évekig is eltartható. Nagyon ajánlom gazdátársaimnak az almalekvár főzését, mert erre a célra a hullott és másodosztályú alma is alkalmas, amit úgysem lehet eladni. Az ízet eltéve akkor vegyük elő, amelyik esztendőben nem terem alma, milyen hálásak lesznek a gyermekek, ha ilyenkor jó és tápláló izletes almaízket kenhetnek a kenyérré.

Ugyancsak a téli élelmezés megkönnyítésére ajánlom a gazdasszonyoknak, hogy egy hosszú és meleg nyári napon fogjanak hozzá és csináljanak tarhonyát. Sokan vannak, akik a nagyszerű nép-eledelt nem ismerik, éppen azért leírásával bővebben foglalkozom. Nyáron, amikor olesó a tojás, alig lehet értékesíteni, ilyenkor kell megcsinálni és télire eltenni a tarhonyát, amikor viszont méregdrága a tojás.

Hogyan csináljuk a tarhonyát?

5 kiló, lehetőleg nullás darás fehér lisztet

Izom- és idegfájdalmak, főfájás

esetén és hüléses megbetegedéseknél fényesen bevált a Togat-tabletta. A Togat helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszer-tárban és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

beleszítalunk a sütőteknőbe. Egy fazékba 1 liter vizet öntünk és ebbe beleütünk 20 tojást, amit jól elkavarunk benne. Ketten állunk a teknőhöz, az egyik a vizes tojás habarékot kézzel belepreckeli a lisztbe, a másik pedig könnyedén elkeveri azokat, aszerint képződnek a lisztben kisebb-nagyobb tarhonya szemek, hogy kisebb vagy nagyobb cseppeket szórunk a lisztbe. Így dolgozunk mindaddig, míg a habarcs $\frac{3}{4}$ részét elhasználtuk. Ekkor a teknő balfelére kotorjuk az egész lisztes anyagot, a jobb felére pedig két maroknyit veszünk mindig belőle, behintjük tojásos lével és körbe-körbe eldolgozzuk, gömbölyítjük a tarhonyát, lapos kézzel addig dörzsölgetve, míg szép sima fényes, sárgás lesz a tarhonya szem. Az ismerőseinktől kérünk négy különböző nagyságu lyukkal bíró rostát és előbb megrostáljuk a legsűrűbben, azt külön szárítjuk, azután rendre rostálva a többi rostákon, mind egyiket külön szárítva különböző nagyságu tarhonyát nyerünk. Folytatjuk a gömbölyítést és rostálást, míg az egész anyag elfogy.

A tarhonyát jól meg kell szárítani és többszörösen forgatni, hogy minden szemet jól érjen a levegő és így jól megszáradjon, nehogy megdohosodjon a készítmény. Ha már olyan száraz, hogy zörög, akkor jó. Ilyenkor még egyszer átrostáljuk, osztályozzuk, még egy napra kitesszük száradni és azután zacskókba rakjuk. A zacskó ritkás anyagból legyen, hogy a levegő járhassa. Száraz helyen felakasztva kell a tarhonyát tartani, nehogy megdohosodjon.

Ma, amikor a külföldről behozott rizskása mindegyre drágul, ajánlom kiscgazda társaimnak, próbálják meg a rizst tarhonyával pótolni, hiszen az csak fele annyiba kerül.

Bodor Kálmán.

Olvasóink a Magyar Népi Könyveit

Számítások a lóhere és lucerna védelmével kapcsolatban.

Lapunk megelőző számaiban felhívtuk gazdatársaink figyelmét arra, hogy e fontos takarmánynövényeinket feltétlenül meg kell védenünk az őket megfertőző lucernabogár és ápiobogárral szemben. Most már közeledik a védekezés ideje, tehát fontosnak tartjuk, hogy gazdatársainkkal ismertessük a védekezés, illetve az anyagszükséglet költségeit:

1. *Lucerna.* Első kaszálás után permetezés kat. holdanként 200 liter permetlé (anyagszükséglet per 100 liter 0.75 kg. Arzola-pép), tehát 1 hold összes anyagszüksége 1.5 kg. Lei 127.— értékben.

2. *Lóhere.* Első kaszálás után permetezés kat. holdanként 200 liter permetlé (anyagszükséglet per 100 liter 1 kg. Arzola-pép), tehát 1 hold összes anyagszüksége 2 kg. Lei 170.— értékben.

Lóherénél az első permetezést követően 4 nap múlva okvetlenül szükséges újra permetezni. A második permetezés költsége Lei 170.—, tehát lóherevédelemnél a holdanként szükséges anyagköltség Lei 340.—.

Lapunk előfizetői, a gyárnál történt eredményes közbelépésünk folytán, az Arzola-pép árából 7.5% különleges engedményt élveznek. Arra kérjük tehát gazdatársainkat, hogy közöljék velünk sürgősen a nekik szükséges Arzola-pép mennyiségét, melyet az itt közölt szám adatok alapján, tekintetbe véve bevetett területeket, most már pontosan megállapíthatnak.

Az is helyes volna, ha több gazdatársunk a megrendeléssel összeállna és együttesen legalább 50 kg. védőszert rendelnének, mert a gyárnál azt is sikerült elérni, hogy ezt a mennyiséget előfizetőink a fuvarkölt-

ség viselése nélkül, tehát költségmentesen kapják meg arra az állomásra, mely községükhöz legközelebb esik.

Növény, amelyik a szegénységet szereti.

Altalánosságban azt tartják, hogy a növények csak a tápanyagokban gazdag és kellő nedvességgel rendelkező talajokat szeretik. Érdekes, hogy vannak olyan növények, amelyek az önsanyargatásnak a hívei. A tatárka például sokkal jobban szereti a sovány és száraztalajt, mint a tápdus és nedvességben is kellőképpen ellátott földeket. Ugy látszik, hogy a tatárka életkörülményei olyanok, hogy jobban tud magot érlelni, ha nincs bőségesen ellátva táplálékkal.

A kormány elősegíti a zöldségmagvak termelését. A földművelésügyi minisztérium felhívást intézett a mezőgazdasági kamarákhoz és a prefekturákhoz a zöldségmagvak termelésének érdekében. A felhívásban köztudomásra hozta, hogy Románia különböző részein zöldségmag nömesítő állomásokat fognak felállítani. Erre azért van szükség, mert szakértő állítása szerint a külföldről behozott zöldségmagvak a mi éghajlatunk alatt nem felelnek meg. Szükséges tehát, hogy a mi éghajlatunk alatt és a mi viszonyaink között termelt zöldségmagvakkal lehessen ellátni a termelőket.

Erdélyben is érvénybe lép az okiráltságbeli erdőtörvény. Az okiráltságban érvényes erdőtörvény érvényességét ki fogják terjeszteni Erdélyre is. Ez a magánosokra nézve nem jelentős, a közbirtokosságok helyzetét azonban lényegesen megváltoztatja.

Gazdatársak!

A lucernabogár elpusztítja drága

lucernátokat,

az ápiobogár pedig a nagyértékű

lóheretermést.

Csak egy biztos és olcsó védekezés van ellenük:

permetezés **ARZOLA**-péppel!

Minden felvilágosítást megad e védőszerről a szerkesztőség.

PIAC

Hogyan fognak alakulni a gabonaárak?

A piaci árak alakulásában május hónap jelentős határkövet jelent. Ilyenkor válik köztudomásúvá, hogy a Föld déli féltekéjén hogyan sikerült az aratás és eséplés? Az eddigi eredmények alapján megállapítható, hogy a föld déli részén különösen Argentínában és Ausztráliában a tavalyihoz viszonyítva gyengébb termés volt. Ennek következtében a nemzetközi piacon a gabonaárakban drágulás állott be.

A külföldi piacokon fokozza a drágulást az is, hogy a háborúra készülő országok sok gabonát vásárolnak.

A nemzetközi piaccal ellentétben a belföldi piacon nem tapasztalható drágulás. Különösen a buza ára mutat olesuló irányzatot. A kukoricát elég jól keresik, úgy látszik, hogy annak az ára május hónap folyamán fel fog szökni. A zab iránti kereslet lanyhulni kezd, mert közeledik a zöldtakarmányok ideje.

IPARI MALOM

Kovács Bálint ünneplése.

A Cluj-i iparosságnak és Magyar Pártnak közelebről ünnepe volt. Ünnepezték Kovács Bálint malomtulajdonost, aki most ülte 60 éves évfordulóját annak, hogy a molnár mesterséget elkezdette.

Ezelőtt 60 évvel, 18 éves korában hagyta el a szülei házat, ahol az édeapja malmában már kigyermek korában megtanulta mesterégét. Azonban tanulni és haladni akart és idegenbe ment kenyeret keresni. Mesterségében

szépen haladt úgy, hogy 1879-ben a budapesti, ötven kőjáratos Konkordia malomnak lett számfelügyizője. Ebben a malomban ismerkedett meg először az akkor még újdonság számba menő hengerszékekkel, mert itt működött belőle 30—40 darab. Később a Pékek-malmának szolgálatába lépett, de egy év múlva már a 65-járatu Gizella-malomban dolgozott. Mikor aztán a jelentősebb budapesti malmokat végigtanulmányozta, ismét a vidék felé vette útját. Szegeden a híres Bach-malomnak lett főkövőmestere. Toplet, az Oradea-i László-malom öreglegényi állása, majd Satumare, Cegléd, Sárospatak következtek. 1886-ban amikor a magyar malomipar hatalmas lendülettel indult el fejlődési útján, a Cluj-i Vécsi-malomhoz hívták meg mestermolnárnak. Husz évet töltött itt és ez alatt a husz év alatt megteremtette az erdélyi fehér liszt őrleést. Ez hosszú időn keresztül vezetőserepet töltött be a világviszonylatban is híres magyar malomiparban. Ferenc József király koronázásának 25. éves jubileumára 100 kiló fehér lisztet és kását küldött ajándékba, amit szép levélben köszöntek meg és újabb küldeményt kértek, mert abban az időben legföljebb csak olyan, de ennél jobb lisztet nem tudtak előállítani.

Saját malma elsőizben a szegedi Király-malom, majd Cluj-on egymásután négy malmot szerzett vagy épített. Ma már csak a 300 év óta fennálló Plebánia-malom az ővé, amely mellé modern szép épületet húzott nagyerejű turbinával, mert feltett szándéka a 78 éves Kovács bácsinak még egy malmot építeni, amely hosszú időn keresztül hirdesse majd, hogy

Kovács Bálint, a molnár nem hiába élt.

Az Országos Magyar Párt Cluj-i tagozatának legteljesebb és leghivebb tagja. Már a kezdet kezdetén az Országos Magyar Párt mellé állott és tántoríthatatlanul kitart azóta is a Párt mellett. Bár 78 éves, a választásokkor mindég tevékenyen képviseli részét a munkálatokból. Éltesse őt az Uristen még sokáig.

Tiltakoztak a kisiparosok az egészségügyi illetékek ellen. A kisiparosok panasszal fordultak a munkaügyi miniszterhez az egészségügyi illetékek ügyében. Az iparendéyek kiváltása alkalmával ugyanis a kisiparosokkal száz lejtől tizezer leig terjedő illetékeket fizetnek a hatósági orvos előírása alapján. A kisiparosok megmozdulásának eredménye lett. A munkaügyi minisztérium elrendelte, hogy az egészségügyi illetékek kiszabása alkalmával legyenek tekintettel a gazdasági válságra, továbbá járjanak el méltányosan a kérelmező kisiparossal szemben. Az alábbiakban közöljük, hogy nagyobb üzemek, amelyek öt lóerőnél nagyobb motorral dolgoznak és husznál több munkást alkalmaznak, 660 lej kinestári bélyeget fizetnek. A kisiparosoknak csupán 27 lej bélyegköltséget és 2 lejes repülőbélyeget kell lefizetniük.

Többszin nyomású, finom kivitelű, izléses

Konfirmációi emléklap

17×25 cm. nagyságban drága 2.50 lej
24×32 " " " " 3.— "

Megrendelhető a

MINERVA

könyv- és papírkereskedésben
Cluj, Str. Reg. Maria 1.

Mulattató

EGY CSUPOR VIZ.

Mátyás király legény ember,
Szereti a szépet.
Solymászon, vadászon,
Az erdőbe tévedt.

Kerülő ház az erdőben,
Kút van az udvaron.
Mátyás király lováglás köz.
Megszomjazott nagyon

Pirosarcú, bogárszemű
Kislány áll a réten.
„Hallod babám! egy csupor víz
Meg egy csók — vagy akár kettő —
De jól esnék nékem.“

Visszafordul a hajadon
„De eljár a szája.
Nem vagyok én, nem is leszek
A kelmed babája.

Van nekem egy csókaszemű,
Aranyszívű párom,
Azé leszek — vagy senkié —
Még ezen a nyáron.

De a vizet, ha akarja,
No, azt megkaphatja,
Mert a vizet nem is én, de
A jó Isten adja.“

„Hetyke kislány, kevély kislány
Ugyan el vagy telve
Büszkeséggel, mintha fejed
Koronát viselne.“

„Kell is nekem a korona!
Többet ér magába
Menyasszonyi koszorúmnak
Kis zöldelő ága.

Ahun jön már, ha nem hiszi,
Akire én várok.“
Gondolkozik Mátyás király:
„De szegények szerelemben,
Szív dolgában mindig a királyok!“

Czóbel Minka.

Belyárfogás.

Ó, ez a Peszternák Miska! Csak nincs ennek az embernek párja három vármegyében. Ézer szerencse, hogy az édes apja annak idején nem járatta oskolákba, hanem odaadta csizmadiának, mert azóta nem adná vicispánságon alul s kiforgatná tudományából még király ő felségét is.

Szó, ami szó: huncutmáju, ravasz ember ez a Peszternák. Igaz, hogy csizmadiának is első. Ami a keze alól kikerül, akár kiállítójék Pesten a tüköruvegek elé, olyan drágalátos, akkurátos munka. A rendelt portékáról maga kasznár uram is tudna beszélni, mert inkább mezitláb jár ökgyelme télviz idején, mintsem hogy más csizmadia szabta-varita alkotmányt viseljen. Pedig az ilyen rendelt csizmak nagyon lassan készülnek Peszternák Mihálynál. Mérték után egy hétre beállít kasznár uram a háza tájára s látja ám, hogy a gyönyörű bőr még a ványolófán terpeszkedik. Nagy dérrrel-durrall, méltatlankodva siet a műhelybe.

— Mászster uram, mi dolog légyen ez!

Peszternák éppen fonalat szurkoz; azt mondja hát csendes lelkinyugalommal: — Fonalszurkozás biz' ez!

— Kutya-kutyánszki! Nem azt kérdelem. Még sincsen készen a csizmám?

— Hát nincs biz' az!

— No hallja, mászster uram, hisz egy hetemár! Az Isten egy hét alatt a világot megteremtette!

Peszternáknak megvillan a szeme, az ajkát meg lefityten s azt mondja kiesinylően:

— Nohát: olyan is volt az!

Egyszóval: nagy mester ez a Peszternák. Kár, hogy nem érkezünk előbb a bátori vásárra; tanúi lehetünk volna a furfangos eszének és nagy szerencséjének. Szerencséjének is, mert a nagy, hombáralaku láda teljesen kiürült: egy pár hijján mindent eladott. Mire árnyak lopóznak a piacérrre, Peszternák már nincs a vásárban. Hazafelé hajtja a parasztszekéren, inge alatt szorongatván egy pár kékhasu bankót, a mai vásár eredményét.

A fuvaros pipázik elül, a gazda pipázik hátul. Szó annak okáért nem igen esik közöttük. Az országut két oldalán tömzsi akácok bólogatnak: ime az éj hűs, bársonyos kezével már teregeti fátyolát. Árnyak rezegnek, árnyak imbolyognak a szekér előtt s a hang-

talán némaságban olyan jól esik néha az estor-pattanás. A pattanásra felbököl Peszternák — nyilván szunyókált a puha szénaüléson — s megszortyogtatja kozmás pipáját, amely füstöt, szikrát és hamut okádva világít bele az éjszakába. Alighanem a fuvaros is szundit egyet-egyet, mert a lovak csak poroszkálnak...

Egyszerre aztán megáll a szekér, mintha kiesett volna mind a négy kereke s egy erős hang kurjant a szunditók fülébe:

— Megájj!... mert meghalsz...

A fuvaros rögtön fölébredt, törügeti az álmot a szeméből s igen megilletődve hallgatja a beszédet, amit a lovak elől intéz valami sötét alak Peszternákhoz.

— Ide a pénzt, csizmadia! Mert ha nem meghalsz. A kutya issza meg a véred.

Ez már beszéd. Ezt már megérti a fuvaros. Ugy olvasta ő, hogy Sobri Jóska, Rózsa Sándor, sőt Angyal Bandi is akkurát így csinálta. Az igaz, hogy ezen a vidéken emberemlékezet óta nem történt ilyesmi, de lám most az egyszer történik.

Gyorsan keresztet vet magára s úgy elinal a kukoricás táblába, mintha sohasem állt volna szekéren.

A sötét alak, aki eddig a lovak zabláját fogta, előkerül s mégegyszer ráripakodik a májszterre:

— Nahát mi lesz? — Peszternák nagy felkinyugalommal átkotorássza mándlijának mind az öt zsebét (biztosan a pénzt keresi), végül előhúzza egy dohányzacskót, azt kicsavarja, becsavarja, kozmás pipáját belemeríti, a gyomrát a mutatójával lágyan megtömöködi, aztán a csutorát az agyara közé akasztja s úgy ráförmed az előtte álló sötét alakra, hogy az majd hanyatt esik:

— Adj már egy szál gyufát, te mámlász! Meddig várjak még?

Készségesen ad az. Lángralobbantja előbb s úgy nyújtja a mesternek, aki dülledt szemekkel szipákol s majdnem átszurja tekintetével az előtte álló alakot.

— Ne te ne! Hát te nem a Bordás Pista volnál? — kérdezi aztán, bodor füstöt fujva.

— Ide a pizt! — ordít a másik — ne töltök az időt.

— Ejnye, hogy az ördög szánkázza meg a hátad, hé! Hát hogy beszélsz velem?

— Hogy? Hogy? — hördül föl a másik — úgy mint egy kitagadott, egy rabló. Elő a pénzt, mert megöllek! Tegnap a gyűrűs-zsidót

fejfájás

ellen

Bevetés paritilla!

öltöm meg. Nekem már mindegy!

Elszörnyűködik Peszternák:

— Jaj, hogy az Isten büntessen meg, te akasztófára való! Hát te voltál, te? Az a jó, szelid fiú, akinek én olyan gyönyörű eszímákat varrtam?

— Ne prézsmítálgon már olyan sokat, mert leütöm. Adja ide valahára azt a kis pizt.

— Hm, hm... dűnyög Peszternák, oda sem ügyelve — lám, milyen az anyai szív... Már csak ilyen... hm... hm...

— Mi van az anyámmal? — kérdi az ütészeli betyár.

Peszternák még egy szál gyufát gyújt s a lobogó fácskával belevilágít az utonálló arcába. Derék szál fiú az. Aligha van tizenhétéves. Bajusza, szakála alig ütökzik. Sápadtan, zavartan néz Peszternákra.

— Az anyám?

— Az anyád hőtt-beteg, — haragoskodik Peszternák — érted? Miért szóktél el hazuról?

— Megvert az apám!

— Bár a lábod törte volna le.

— Én meg beálltam betyárnak.

— Beálltál te a fészkes ördögnek, nem betyárnak! Jössz haza, velem! Az anyád látja akar utoljára.

— Halódik talán? — szorong a legény.

— A' bion.

— Elvisz kend magával?

— El biz' én.

A barátságos beszélgetésre előkerült a fuvaros s rettenetesen hámul, hogy a májszter

olyan jóízűen szipákol; sőt még hangot is ad, hogy aszondja:

— Na, most már gyű!

Mikor megérkeznek a falu alá, a legény leugrik a szekérről s azt mondja békitőleg a csizmadiának:

— Nem öltem ám én zsidót, se senkit, csak ijeszteni akartam majszter uramat.

Amire Peszternák gúnyosan hunyorgat vissza:

— Elhiszem, öcsém, de a te anyád se beteg. Én is csak úgy mondtam. De látod, most még visszatérhetsz a jó utra. Nem tettél senki elé egy gaz-szálat se. Eredj haza szépen s csokolj kezet apádnak, anyádnak... Megigéred!

— Szent utse' meg!

— Hiszek neked. Áldjon meg az Isten! Így történt, kérem, a betyárfogás.

Sárándi István.

Apróságok • Adomák

Bárányok az utcán.

Este 10 óra felé járhatott az idő, az autók, kocsik, már csak mind ritkábban robogtak keresztül a város főterén, a város készlődött nyugodt jó éjszakát kívánni magának...

Kellemes volt az este, lágy tavaszi szellő becézgette végig az arcunkat.

Egyszerre csak bárány bégetésre lettünk figyelmesek és pár pillanat múlva kibukkant az egyik utca-sarok fényéből egy hatalmas, fehér-gyapjas, hömpölygő tenger, juhok... bárányok... Felsírtak panaszosan a város esti ragyogásában me-e... be-e... Aki csak az utcán volt, mind felfigyelt és gyönyörködve szemlélte a szokatlan képet: vagy 1000 bárány, juh haladt, szorosan egymás nyomában 4 pásztor és 2 kutya figyelmes őrizete mellett. Egymás hegyin-hátán tolongtak, hogy úgy tetszett, mintha óriási, fehér, puha szőnyeget terítettek volna az aszfaltra.

Mikor oda siettünk, láttuk, hogy két esacsi is bandukol közöttük alaposan megterhelve. A szegény állatokra kötelekkel volt ráerősítve: néhány pokróc, vi- zes kártyus, nagy kenyér, sőt két-két utközben kidölt és levá-

gott juhnak a lenyuzott teste is. Egyik számár leroskadt a tulságos teher alatt és csak nagy nehezen birták ismét lábra állítani. Mig a csacsival bajlódtak egy pár percig megtorpant a menet, a kicsi bárányok ezt a kevés időt is rögtön kihasználták, boldogan keresték meg anyjuk emlőjét és vidám farkesóválások közt: szoptak.

Egy anya-juh kétségbeesetten kereste kicsinyét, keserves bégetések közt rohant jobbra-balra, minden kicsi bárányt megszagolt, egy sem volt az övé... Megkérdeztük a pásztort: „Hol van szegénynek a báránykája?” „Elpusztult az uton” mondták.

A sok-sok juh és bárány közül most már csak azt a kétségbeesetten futkorázó anya-állatot láttam, amelyik fájdalmas szemekkel, szomorú bégetéssel hívta kicsinyét, hiába többé sohase fogja látni...

Arra gondoltam: Istenem még az állat is mennyire tud — szenvedni — ha édesanya!...

S. Sillay Erzsébet.

Fehér őzek.

A Magyarországon levő Sóstó község erdejében érdekes őzcsapatot figyeltek meg. Őt őz teljesen fehér szőrzettel van borítva. Ez a jelenség különben elég gyakori az állatvilágban, azonban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy ilyen tömegesen lépjen fel.

Különös büntetések.

A különböző bűnesetek büntetései az idők folyamán és országonként nagy változásokon mentek át. Valamikor a legnagyobb bűnök közé tartozott és halállal büntették, ha valaki mezőn levő mezőgazdasági eszközöket lopott. Indiában ma is 25 évi kényszermunkával büntetik a tehén tolvajokat. Angliában nagyon súlyos büntetés jár az engedély nélküli fegyverviselésért. Az angol törvények az engedély nélküli fegyverrejtetést husz évi börtönbüntetéssel sújtják. Érdekesek az olyan büntetések, mint például Kínában, amikor valakit már egy fa kivágásáért halálraítélnék. Kínában ugyanis, ha valaki egy kámforfát kivág, nyilvánosan kivégzik.

Vademberek ajándéka.

Az angol király ezüst jubileuma alkalmából az angol birodalomnak a világ minden részében fekvő tartományaiából a legkülönösebb ajándékokat juttatták Londonba. A legérdekesebb ajándékot az indiai benszlüött törzsek találták ki. Az egyik törzs férfi tagjai fogadalmat tettek, hogy az ünneplő király iránti tiszteletből hat hónapig nem fogják megverni feleségeiket. Egy másik törzs emberei pedig azt fogadták, hogy ebben az évben tartózkodni fognak a vadorzástól.

Katonás elintézés.

A világháboruban történt, hogy egyik újság tudósítóját megbízták társai, kérdezze meg a vezérkari főnököt, hogy kell-e cenzuráztatni a háborus tudósításokat? A vezérkar főnöke, Soós ezredes a következő választ adta:

— Önöknek uraim jogukban van azt eszelekedniök, amit akarnak. Én csak annyit mondhatok, hogy azt a tudósító urat, aki innen háborus jelentést küld lapjának anélkül, hogy mi átolvasnók, azonnal felakasztatom.

Miért nem fizet?

A szabó elmegy egyik adósához és kéri a tartozását hivatkozva arra, hogy vevője örökölt. Az adós a következőt feleli:

— Nem fizethetem ki, mert nem akarok régi, szerény életmódomon változtatni.

BCU

Tartozásaitó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej. — orvosi levelekhez 30 lej.

Milyen gyógynövényeket gyűjtünk ez idén?

Ez idén is többen tettek hozzánk kérdést aziránt, vajon milyen vadon termő gyógynövények értékesíthetők ezidén? Ez a kérdés azért fontos, mert a kereslet a világpiacon évről évre változik és az ember pórul járhat, ha olyan gyógynövényeket halmoz össze, amelyek abban az évben nem keresettek. Az elmúlt évben és ez évben is többen gyűjtötték a *Szt. György-virágot* (*Primula officinalis*) anélkül, hogy kérdezték volna, vajjon van-e kereslet belőle a világpiacon. Két évvel ezelőtt és az azt megelőző években keresett cikk volt ez a virág és magas áron volt értékesíthető, de a múlt évben megakadt az üzlet; a külföldi nagy cégek lettek vele és többé nem keresik. A mi gyűjtőink pedig továbbra is trüjítik és nekünk, a Cooperativa

Adonisnak, kínálják megvételre. Hasonlóan áll a dolog az *árva csalánvirággal* (*Lamium album*). Egy néhány évvel ezelőtt az volt a panasza a világpiacon, hogy a kínálat korántsem képes a keresletet fedezni és ezért évről évre emelkedett az ára. Az emberek akkoriban resteltek ilyen aprólékos pepecselő munkával foglalkozni, ezért csak nagyon kevés áru került belőle a piacra. A beállott munkanélküiség és a nagy nyomor azután rávitte az embereket úgy a Szent-György-virág, valamint az árva-csalánvirág szedésére, úgy, hogy az utóbbi években nagy tömegek kerültek ezekből a virágokból a piacra. Olyan tultermelés állott elő, hogy az üzlet megállott. Egyik külföldi nagydroguista cég összeesapta a kezét, mikor neki 80 kg. Szt. György-virágot és 100 kg. árva csalánvirágot kínáltunk megvételre. Azt mondta, hogy ezekből a cikkekből neki évente egy-két deka elég, mi pedig mázsaszámra kínáljuk neki! Az árva csalánvirágból még inkább van kilátás üzletre ezidén is, biztosan azonban még nem tudunk. Hasonló tultermelés állt elő az elmúlt évben a *cintóriából*, vagyis *ezerjófűből* (*Herba centaurei*) és a *maszlag- vagy pukkantólevélből* (*Folia stramonium*). Ezeket a gyógynövényeket tehát nem kell ezidén gyűjteni.

Ellenben nagyon keresett cikk évről évre a *beléndek levél* (*bilin*), a *Folia Hyoscyami*, és egyik évben sem sikerült a keresletet teljesen fedezni.

Mindenkor keresett cikk a *hársfavirág*, az *anyarozs* és a *körisbogár*. Kivált az utóbbi kettőből nem tudunk eleget összehozni és ezért a külföldi árura szorulunk. Ahol tehát beléndek, anyarozs és körisbogár előfordul, ott gyűjtsék azt minél nagyobb tömegben.

Kissé elkésve, de mégis megindult ezidén is a kereslet a *tavaszi héricsből* (*Adonis vernalis*). Az előrehaladott idő miatt azonban aligha fogjuk a keresletet fedezhetni, mert a hérics most már elvirágzóban van, a kereskedők pedig csak a virágzó állapotban levő héricsot keresik.

Egynéhány év óta keresett cikk az *őszi kikerics magja* (*Semen col-*

chici). Az utóbbi évben azonban ez az üzlet is vissza ment és az ára nagyon esett, nincs azonban kizárva, hogy ezidén megint felledül az üzlet. Gyűjtése talán nem lesz kockázatos.

Allandó kiviteli cikk a *székfűvirág* vagy *kamilla* (*Flores chamomillae*), de ez inkább az alföldi szikes és sós vidékek növénye.

Az őszi évadban keresett cikk minden évben a kimagolt *csipkebogyó* a *Fruclūs cynosbati*. Míg az előző években a nép nehezen volt rábirható, hogy a csipkebogyót kimagolva szárítsa, addig a múlt évben már meglehetősen sokan hoztak szép kimagolt árut beváltásra. A külföld allandó vevője ennek a cikkeknek, azért ajánlhatjuk a gyűjtését.

Évről évre nagyobb az érdeklődés a világpiacon a *csalánlevél* iránt, úgy, hogy ez most allandó kiviteli cikkünk, tehát a gyűjtése és szárítása ajánlható. A csalánlevél szár nélkül szedendő és árnyékban szárítandó, mert a legfontosabb kelléke, hogy szép zöld színű legyen szárított állapotban is.

A *nadragyúlya* (*Atropa belladonna*) levele és gyökere allandó kiviteli cikkünk, ezért tehát minden évben gyűjthető.

Az említett gyógynövények nagy tömegekben, esetleg vagontételekben is helyezhetők el a világpiacon. A többi gyógynövényeink már csak korlátoltabb mérvben adhatók el és inkább a belföldi fogyasztásra szolgálnak, ezért gyűjtésük korlátoltabb mértékben ajánlható.

Dr. Péter Béla.

L. G. Kérdésére mai „Tanuld meg” rovatunkban talál választ. Abban kifejtettük, hogy a megvédendő terület melletti tüzelésnél nem a meleg hatása fontos, hanem az, hogy nagy füst legyen.

K. B. Az Ön által beküldött növény nem a *martilapu*, hanem a *gyermekláncfű* vagy *békaivirág*. A *martilapu* sokkal korábban virágzik. Virágzása idején levelei még nincsenek. A leveleit most is lehet gyűjteni nedves helyeken. Különösen a csuszamlásos, agyagos helyeket szereti. Szántóföldi táblákon is meg lehet találni, ahol a tábla vadvizet vagy forrásos. A

lapunkban közölt képről jól megállapíthatja, hogy milyen alaknak levelei. Lehetetlenségnek tartjuk, hogy községében senki sem ismeri a martilaput. Természetes, hogy a *gyermekláncfü* leveléből nem lehet töltött káposztát csinálni, hiszen annak a levele keskeny. A *martilapu* nagyobb levelei azonban alkalmasok töltelék befogadására. Különbön jeleztük már cikkünkben is, hogy amennyiben a levelek nem volnának elég nagyok, abban az esetben káposzta vagy valamilyen más zöldséglevéllel kell a töltelékeket beburkolni. A *tüdőfü*-ből lehet teát főzni, tüdőbajosok használják.

T. L. Azt is tudnunk kellene, hogy az altalaj összetétele milyen. Általában azt ajánljuk, hogy az almafával próbálkozzék meg. A vad alanyra oltott almafák elég jól szoktak diszteni agyagos altalajon. Az almafa ugyanis nem kíván olyan nagy mésztartalmu talajt mint a csontmagvu gyümölcsök. Körtéfavál is megpróbálkozhatik. Amennyiben nem gyümölcsfavál akarja a kérdéses területet befásítani, úgy, ha a terület nem nedves, ajánljuk az akácfát. Nedves területen azonban a nedvesség fokához képest ültessen tölgy, szil, nyár vagy fűzfát.

G. S. Sebis. Kérdésére a következőkben válaszolunk: Hogy a szilva aszalás nálunk gyakorlatilag hogyan válik be és hogyan kell elvégezni, erre vonatkozólag felvilágosítást talál dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcstermelők számára című könyvében. Forduljon egyébként Bodor Kálmán intézőhöz, lapunk munkatársához. Címe: Ulmeni, jud. Salaj, aki szívesen fog Önnek felvilágosítást adni arra vonatkozólag, hogy nála hogyan történik a gyümölcs aszalása. Mostani számunk gazdasági rovatában is erről ír.

Kérdésének második részére vonatkozólag nem tudunk más tanácsolni, csak azt, hogy szíveskedjék a Magyar Népből, esetleg a Mezőgazdasági Szemlében egy hirdetést elhelyezni a kérdéses ügyben. Mi ugyanis állásközvetítéssel nem foglalkozunk, azonban szívesen helyezzük el lapunkban hirdetését. Tekintve,

hogy lapunkat nagyon sokan járatták, a hirdetés sikere bizonyosra vehető.

„*Szerencsétlen.*“ Az eddigi rossz szokását feltétlenül abba kell hagynia. Idegrendszerét erősítenie kell: tanácsos a természetes, rendes életmód, izgató, fűszeres éledelek kerülése, este lefekvés előtt langyos vizes lemosások, korai lefekvés, korán kelés, reggeli séta stb. Emellett tanácsos volna valamely idegerősítő gyógyszer szednie. (Az Ön esetében a gyógyszerész ur kiszolgáltatna pl. 10 gr. tinct. nuc. vomicae-t és abból naponta 3-szor 1—1 evőkanál vízben 10—10 cseppet beszedhetne.) Amint idegrendszere javulást mutat, lassan-lassan javulni fog betegsége és a kívánsága teljesülhet. Góresői vizsgálat, ha orvost felkeres, azonnal eldönthető, hogy lehet-e gyermeke, vagy sem?

Dr. G. E.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

V. D. Petreni, T. M. Zimandul Noui, B. J. Braduț, L. J. Diosig, B. S. Craciunel, Cs. S. Buza.

„*Egy alapító tag.*“ Sajnos, az említett tanácskérő levél sem februárban, sem később nem érkezett be hozzánk s így annak tartalmát nem ismerve, választ nem adhatunk arra. Ha még nem késő, szíveskedjék megismételni kérdését s a választ készségesen megadjuk.

V. D. Petreni. Köszönjük a bejelentett új előfizetőket. Kérjük értesítését, hogy ajándékképpen melyik könyveket küldjük el címére a Magyar Népből.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: G. M. Firtanus 150 (r. 1935 dec. 31-ig), Cadaciu-ról: V. S.-né 38, Mihaileni j. Odorheiu-ról: A. J. 138, Hitelszöv. 300, P. S. 300, P. E. 150, Morareni-ról: A. M. 180, Sz. D. 75, Bisericeeni-ról: Ifj. H. F. 150, Gy. F. 300, Ifj. G. M. 100, Beclan-ról, jud. Odorheiu: G. F. 150, B. A. 150,

F. F.-né 150, S. D. 200, B. M. 60, Satu-Mare-ról, j. Odorheiu: K. D. 150, P. G. 185, T. I. 100, I. O. M. 50, Comanesti-ról: B. Gy. 150, B. Ö. 100, Aldea-ról: K. Gy. 250—50, Ghipes-ról B. A. 150, L. F. 150, B. M. F. 50, Cs. F. 100, Martinus-ról: B. P. 170, K. P. 150, K. M. 150, K. J. 150, Ifj. P. P. 150, Sz. D. 75, G. M. 30, Locodeni-ról: S. M. 50, Chinusu-ról: S. A. 175—100, D. L. 50, Rares-ról: O. S. 150, M. A. 75, D. M. 150, M. S. 550, Sanpaul, jud. Odorheiu: V. D. 75, M. A. 125, Sz. J. 500, Ifj. G. L. 300, D. D. 150—75, D. P. 580, I. P. 300, I. S. P. 600, B. G. 300, I. D. 100, I. D. L. 300, P. M. G. 150, Badeni, j. Odorheiu: J. I. 50, K. K. 150, L. Gy. 100, B. L. 300, I. P. 200, Ighiu-ról: F. D. 100, Cs. L. 150, S. M. 150, Daia-ról: Sz. J. 300, Sz. B. 100, G. S. 183, B. G. 545, O. J. 200, K. I. 150, K. J. 100, B. S. 375, G. P. 300, Ifj. S. Zs. 100, Petreni-ról: Sz. B. 450, B. M. 525, A. Sz. D. 250, A. Sz. D. 375, Sz. J. 150, Sz. A. 150, Gazdakör 150 lej.

Apróhirdetések.

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112.

Komoly, megbízható, egyedülálló nő vagy árvaleányt, aki főzni is tud, mindenesnek keresek vidékre. „Állandó otthon“ jeligére kiadóba.

Kisebb szerkezetű oldal-zsákos eséplő motorral előadó. Csicsér G. András Vetca, jud. Odorheiu.

Garantált tiszta méhviaszból hengerpréssén készült

MŰLÉP

160 C kilója.

Salakmentes viaszt átdolgozó 25 szálós szivattyúval, vagy 35 lei ráfizetés ellenében. Viaszt és léptörmeléket csere.

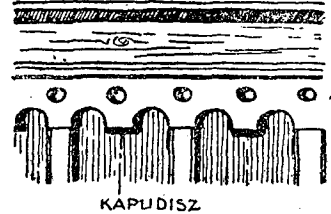
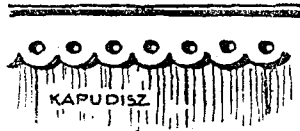
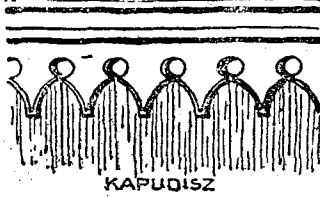
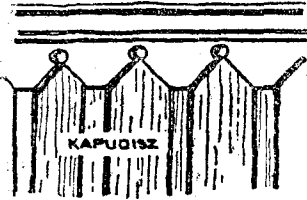
TÓTH ISTVÁN Cluj, Regele Carol II. 74.

Kérdésküldésekre válaszokat kérek. Ingyen csomagolás.

A magyar falu szépségei.

Előző számunkban bemutattuk a magyar lélekkel épített ház, kapu és kerítés formáját. E számunkban azt mutatjuk be, hogy kis fáradsággal mégis hogyan lehet a kaput díszíteni; a léckerítés hegyeinek faragásával magyar lelket, magyaros díszítést mutatni. A nagy kaput a felső

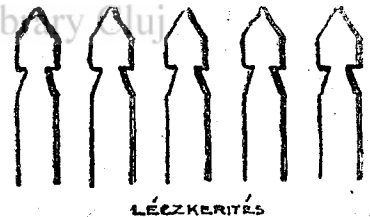
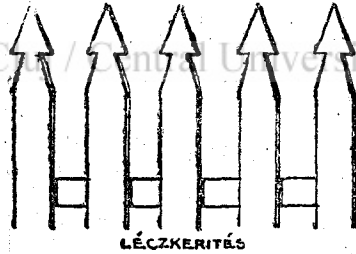
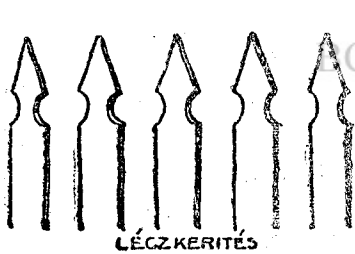
Magyar gazdánk közül bárki figyelemmel elkészítheti és díszítheti az alábbi rajzok szerint a léckerítését is. A munkát, fáradságot ne sajnáljuk ezektől a minket körülövező dolgoktól. Ezek a munkák megmutatják, hogy milyen a magyar lélek, amely szereti a szépet, a díszest. Sajnos, az

felén díszített deszkával szegjük és óvjuk az esőtől. Valamennyi egy-egy szál deszkából megcsinálható.

A díszítés mindeniken környilások sora, melyet jó nagy furóval képeink után mindenki megcsinálhat, ha ügyel arra, hogy a körök egyforma távolságba legyenek egymástól.

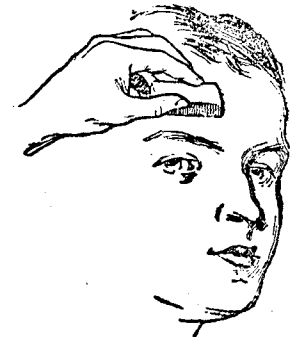
idegen utáncsok sok helyen a régi, nemes formákat kiszorították, vagy a fiatalság már nem tartja szépnek azokat. Vessük el az ilyen tévedéseket. Keressük fel a régi dolgokat, utánozzuk azokat, mert azokban tovább él a magyar díszítő lélek és kedv. Gyönyörűség az olyan falu, hol a régi dolgokat megbecsülik és utána csinálják.

Tanuld meg!

A cukor kitünő szer bogárcsipés ellen!

Éltrekeltek a kellemetlen bogarak. Rövidesen nagy számban el fognak szaporodni a szunyogok, legyek és más fájdalmas csipést okozó bogarak. A fájdalmas bogárcsipések ellen sok szer ismeretes. Kevesen tudják azonban, hogy a legkitünőbb szernél is jobb és olcsóbb a megnedvesített kockacukor. A csipés helyét megnedvesített kockacukorral kell bedörzsölni. A csipés helye ilyen kezelés után nem dagad meg és a fájdalom elmarad.

pés helyét megnedvesített kockacukorral kell bedörzsölni. A csipés helye ilyen kezelés után nem dagad meg és a fájdalom elmarad.

Mit jó tudni a nyálról!

A tudósok előtt hosszú ideig megmagyarázhatatlan rejtély volt, hogy miért gyógyulnak könnyen az állatok sebei? Egy német tudós vizsgálatai világosságot derítettek erre a kérdésre. Megállapította, hogy a nyálnak kitünő fertőtlenítő hatása van. A nyál megöli a szájból levő fertőző csirákat, amelyek a szervezetbe jutva, betegséget okoznának. Éppen így megöli a sebfelületre került káros baktériumokat. Ez a felfedezés még egy tanulsággal szolgál. Azzal, hogy az ételeket jól megrágva és nyállal összekeverve kell lenyelni. Bebizonyították, hogy a nyállal összekevert ételben a tifusz és más fertőző betegségek csirái, amelyek a szájon át jutnak a szervezetbe, megsemmisülnek.

Hogyan tüntetjük el a vörösbortól okozott foltokat.

A vörösbortól okozott foltok nagyon csúnyák az asztalterítőkön. Sokféle eljárást alkalmaznak a vörösbortól okozott foltok eltávolítására, azonban egyik sem szokott teljesen beválni. Kitünő eljárás a következő: a foltos részt forrásban levő tejben kell tartani néhány percig.

